

Overdoser, situasjon og utvikling i Norge

Thomas Clausen

Professor (Dr. med)

Senterleder SERAF

thomas.clausen@medisin.uio.no

2021

 facebook.com/serafnorge

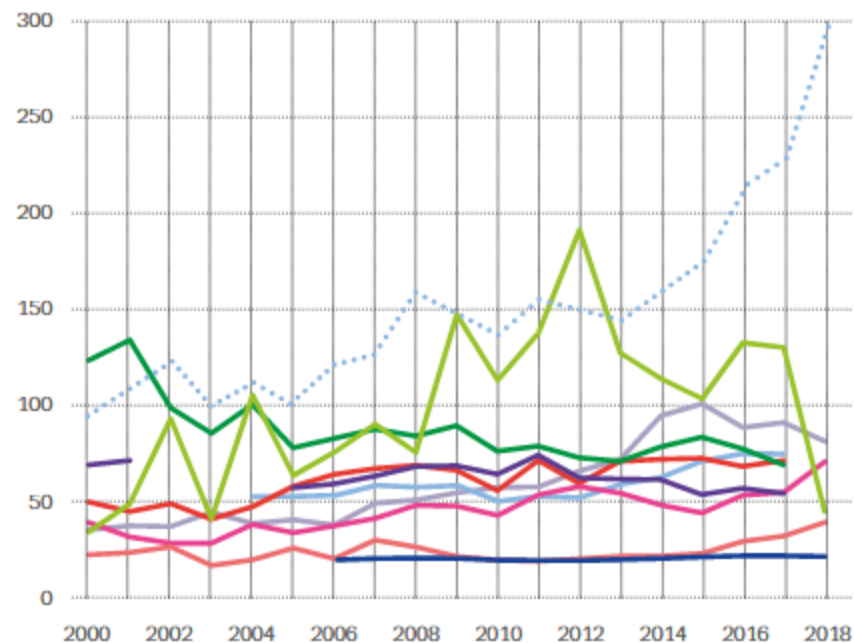
 twitter.com/serafnorge

Overdoser og opioider

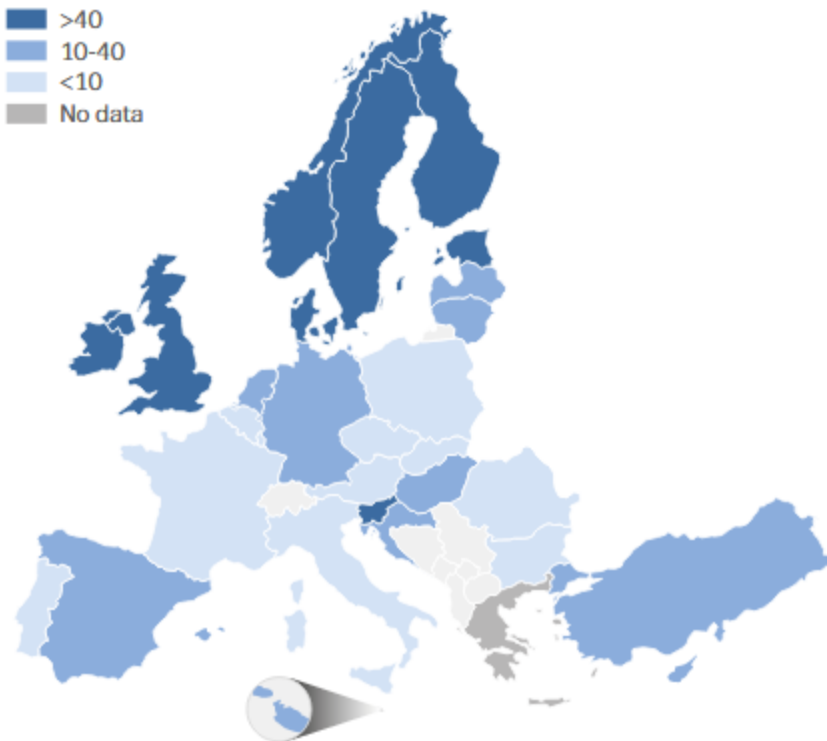
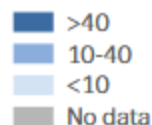
- ✓ Ca 8/10 dødelige overdoser involverer ett eller flere opioider, vanligvis sammen med andre rusmiddel
 - Det typiske har vært heroin
 - Hva er situasjonen i dag?
- ✓ Typen opioid varierer fra sted til sted og over tid
 - Rusbehandling og et variert tjenestetilbud til personer med opioid avhengighet er sentrale virkemiddel for å redusere overdosedød!

Overdosedødelighet i Europa

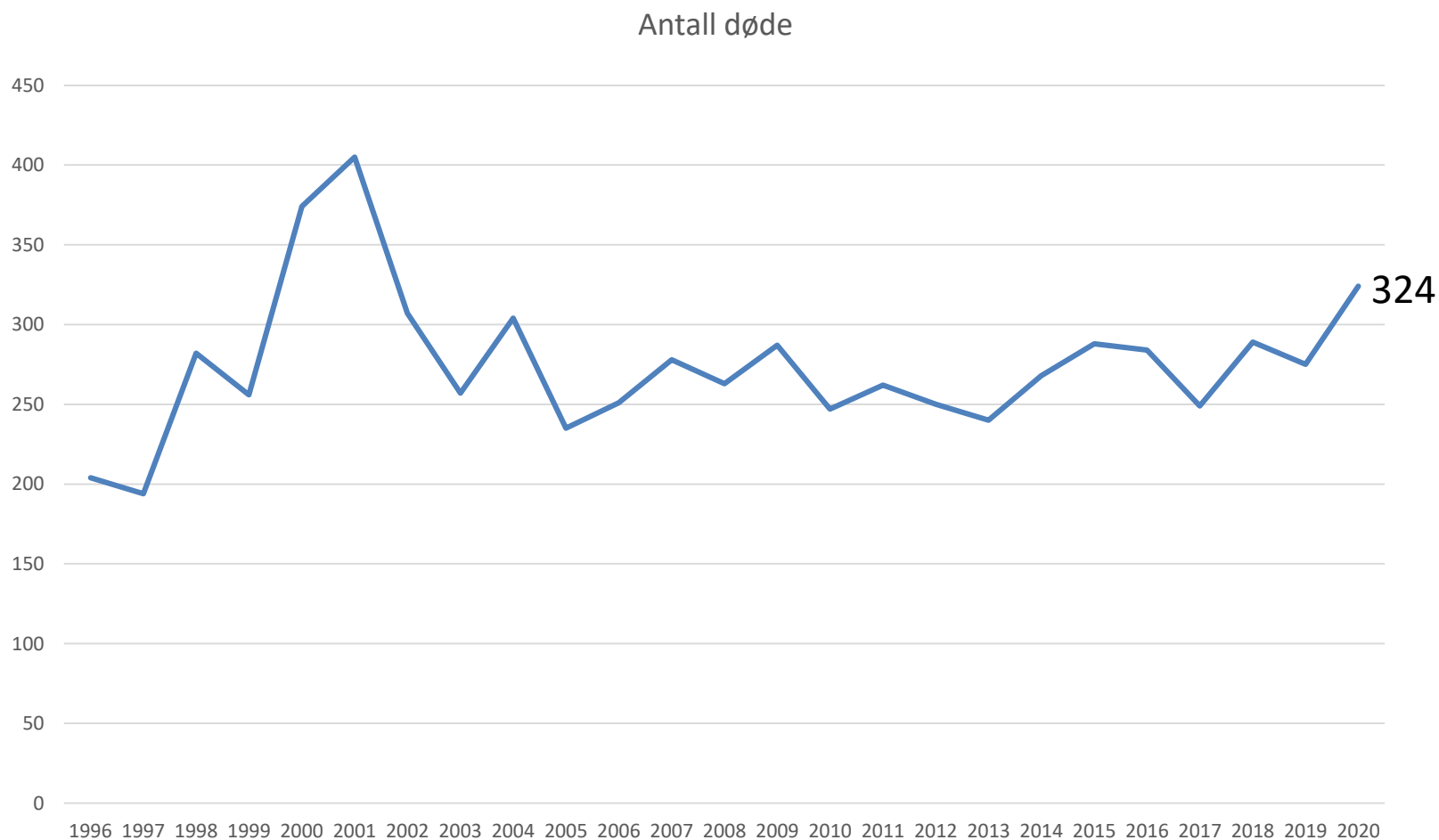
Cases per million population

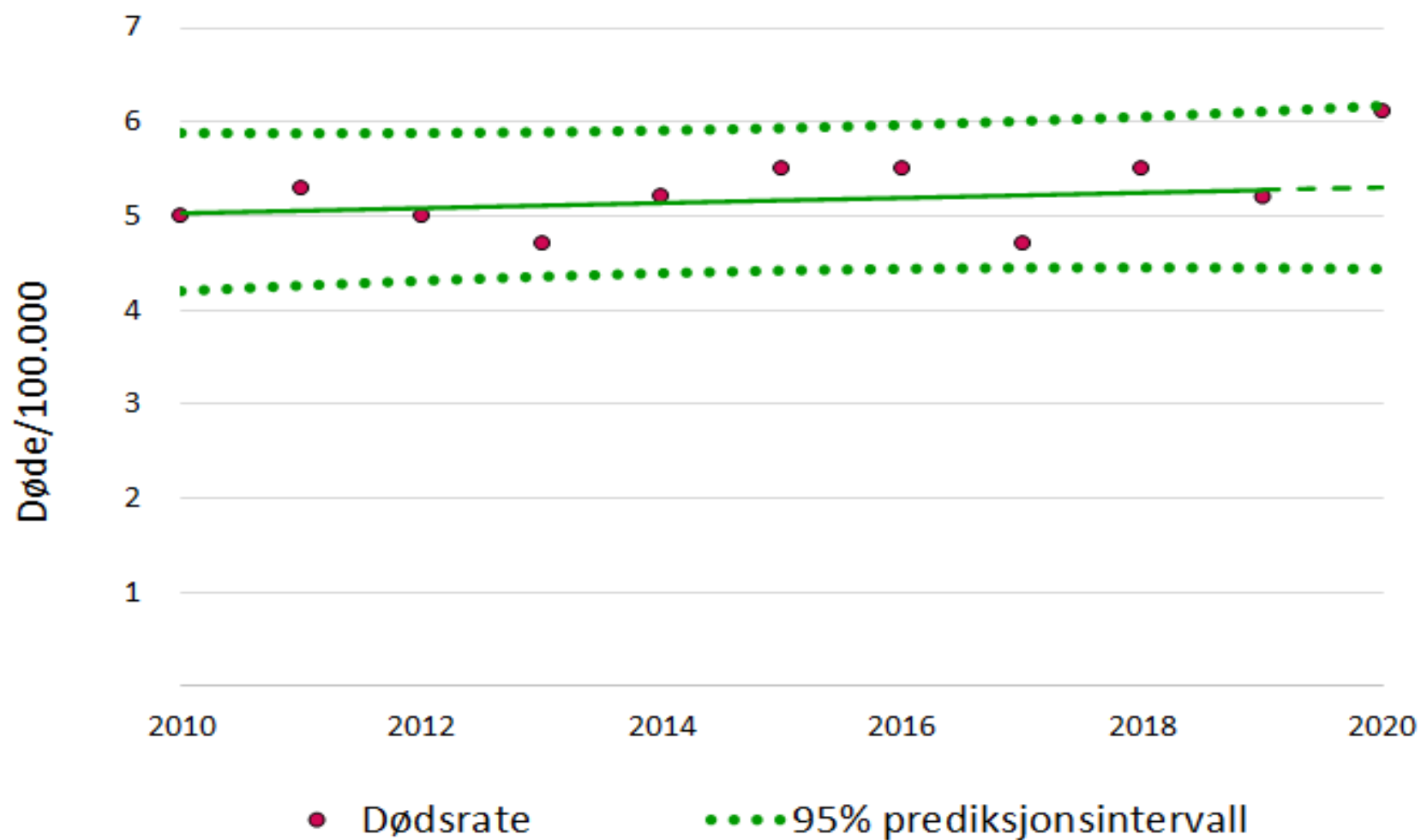
Cases per million population

Antall overdosedøde i Norge

Narkotikautløste dødsfall

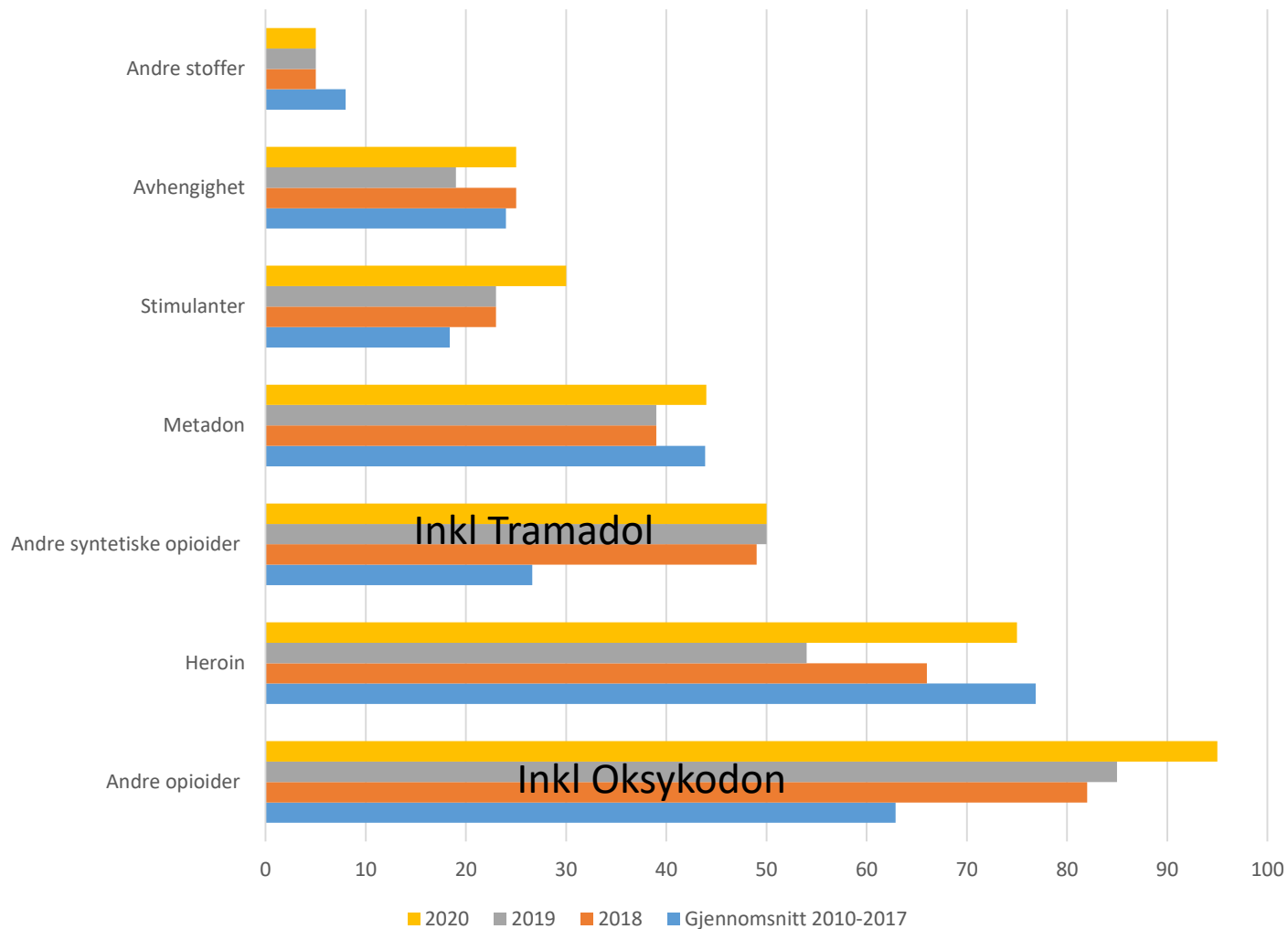

Er det en reel økning og hva kan forklaringene være?

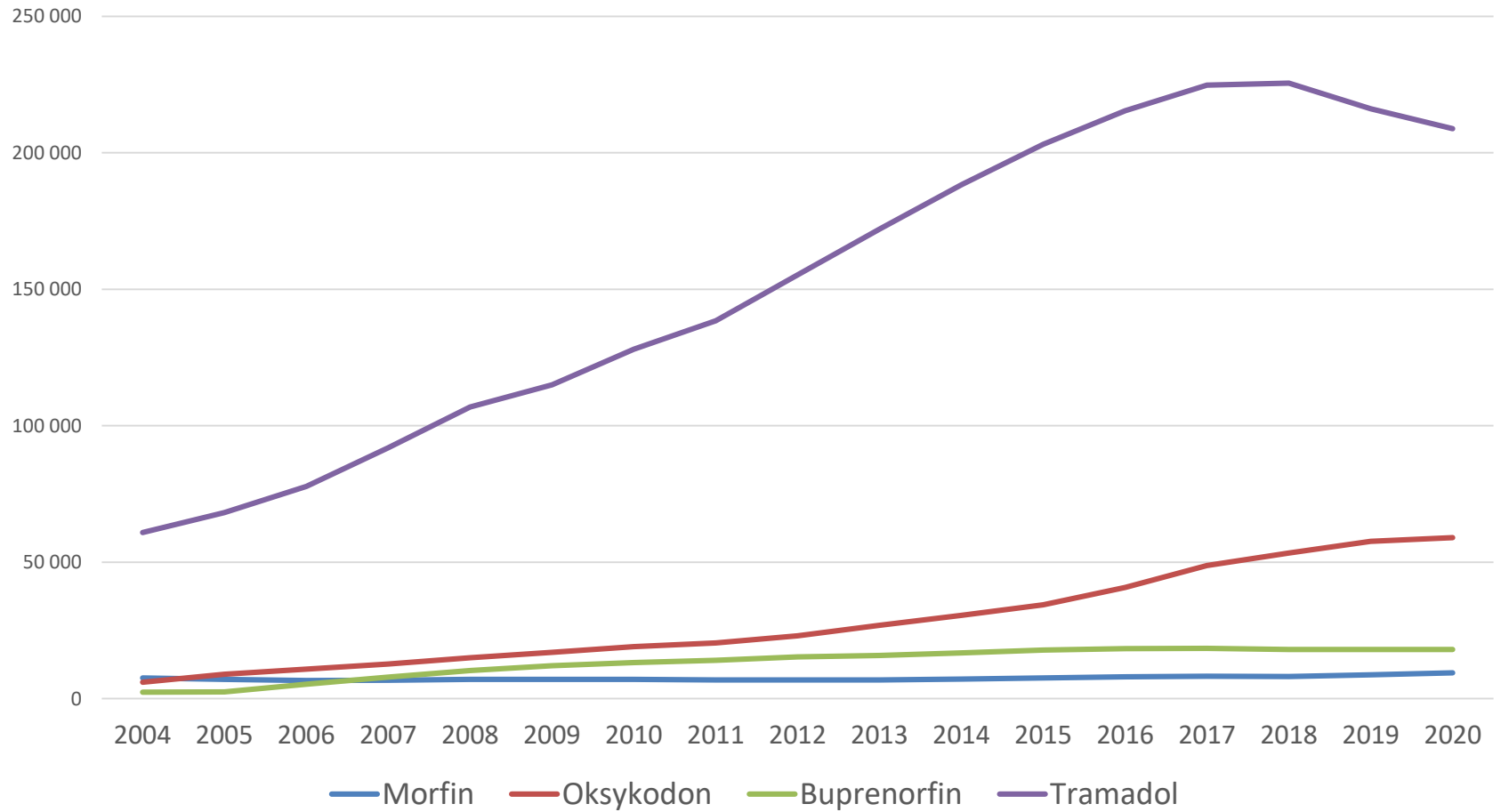
- ✓ Sterk heroin?
- ✓ Pandemi?
 - Stengt tjenestetilbud?
 - Brukerrom i Oslo steng fra 15.3.20-10.8.20
- ✓ Heroin tørke?

- Krisesituasjon; vanskeligst for de med svakest utgangspunkt
- Aldrende populasjon = økt risiko for død
- **Flere som bruker sterke smertestillende piller**
 - Flere døde av oksykodon og tramadol
 - Bekymring for bruk av oksykodon ved kronisk smerte

2020 sammenlignet med tidligere; type dødsfall

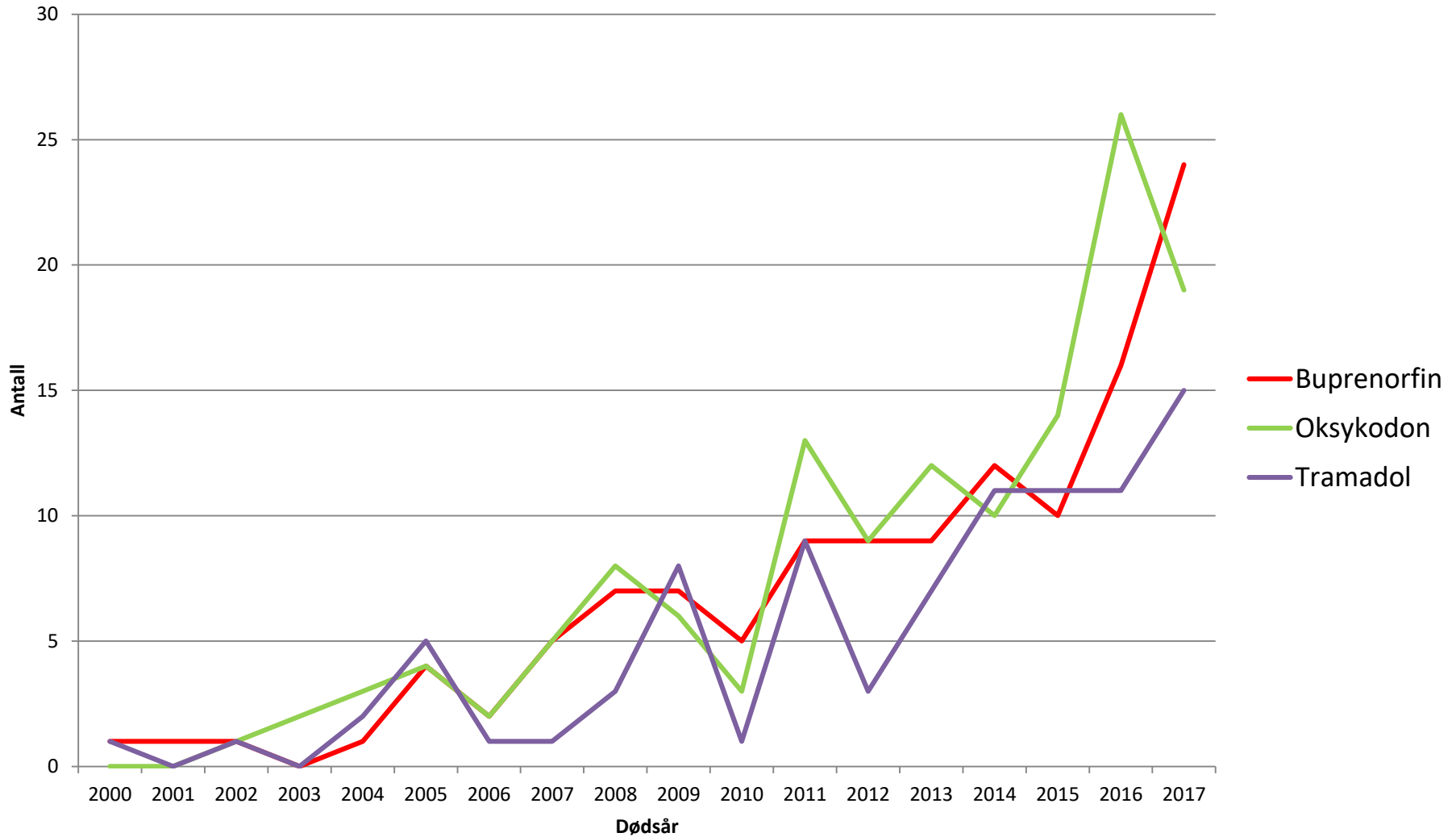

Smertestillende opioider; Antall Resepter i Norge

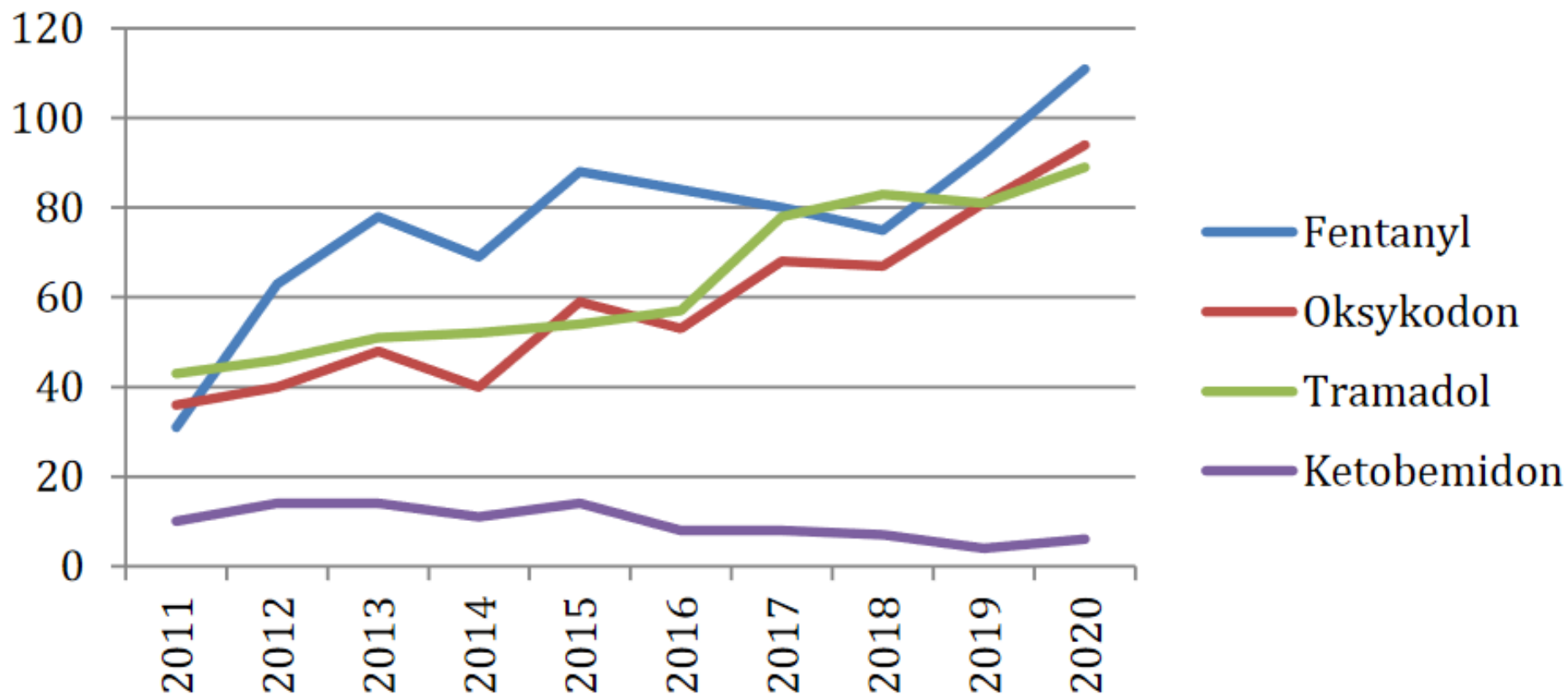
Obduksjonsfunn blant døde OUS; Rettstoksikologi

Trender over tid for øvrige opioider enn morfin og heroin

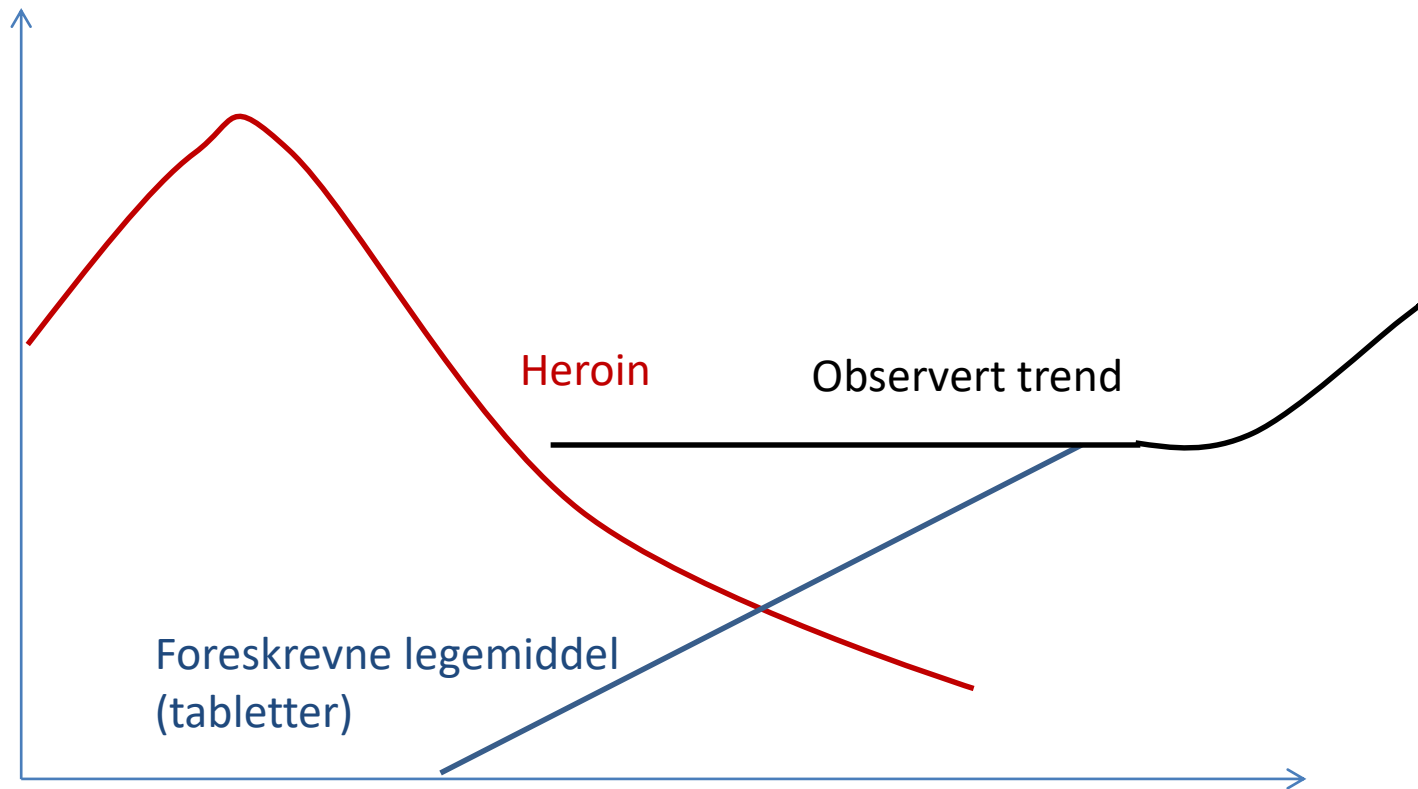

Utvikling inkl 2020

Fentanyl, oksykodon, tramadol og ketobemidon

To opioid bølger

Fokus på oppadgående del av bildet?

2020 oppsummert; Norge

- ✓ Økning i dødsfall knyttet til sterke smertestillende piller
- ✓ Uklart hvor mye spesifikke tiltak knyttet til pandemihåndteringen har påvirket
- ✓ Uklart hvilken rolle heroartilgjengelighet og styrker har påvirket
- **Forventer ytterligere øning i antall dødsfall av sterke smertestillende fremover og blant eldre**

Smertestillende piller i mediene

Ropar varsku om smertestillende medisin

Rusforskarar ropar varsku om bruken av den smertestillande medisinen Oksykodon. Bruken av Oksykodon er åttedobla i Noreg dei siste 15 åra, viser tal frå Reseptregisteret.

Maria Hasselgård

Journalist

Silje-Lisette Tennøy

Journalist

Bent Tandstad

Journalist

Publisert 24. nov. kl. 22:30

Oppdatert 25. nov. kl. 09:12

Tiltak mot pilleopioider

- ✓ **Tilby behandling til de som har avhengighet**
- ✓ **Kompetanseheving blant forskrivere**
 - ✓ Alternativer til piller
- ✓ **Kunnskapsløft i befolkningen**
 - ✓ Forventninger ved kronisk smerte
 - ✓ Kunnskap om overdosefare
- **Revurdere klinisk praksis i smertebehandling (Kronisk smerte)**

